

Największa w historii nadwyżka w bilansie płatniczym (komentarz do danych NBP w II kwartale 2020 roku)

- W bilansie płatniczym Polski wyraźnie widoczny jest wpływ rozpoczętej w marcu 2020 roku epidemii koronawirusa i wprowadzanych w wielu krajach ograniczeń oraz utrzymującej się niepewności.
- W II kwartale 2020 roku nadwyżka w obrotach bieżących wyniosła 29,6 mld PLN i była największa w historii. Spadek aktywności gospodarczej w Polsce i na świecie przyczynił się do powstania nadwyżki obrotów towarowych oraz obniżenia deficytu w dochodach pierwotnych. Spadek wartości eksportu był szybszy niż spadek importu towarów oraz wyniki finansowe przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym pogorszyły się w porównaniu do poprzednich okresów.
- Transfery wynagrodzeń obcokrajowców wysyłane z Polski w II kwartale 2020 roku utrzymały się na poziomie tylko nieco niższym w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku.
- Napływ środków unijnych o charakterze inwestycyjnym wyniósł 16,9 mld PLN, czyli więcej niż w II kwartale 2019 roku.
- NBP dokonał rewizji danych bilansu płatniczego w latach 2004-2019, która pogorszenie salda rachunku bieżącego.

Saldo obrotów bieżących było dodatnie w II kwartale 2020 roku (29,6 mld PLN czyli 5,6 proc. PKB), czyli zbliża się do górnej granicy przedziału, w którym według Komisji Europejskiej zachowana jest równowaga makroekonomiczna (-4 proc./+6 proc. PKB). W tym samym kwartale 2019 roku nadwyżka stanowiła 0,2 proc. PKB. Poprawa salda obrotów bieżących była spowodowana wzrostem nadwyżki w obrotach towarowych oraz zmniejszeniem deficytu w dochodach pierwotnych. Nadwyżka była wynikiem szybszego spadku importu (-18,7 proc.) niż eksportu (-11,6 proc.). Obniżenie dochodów inwestorów zagranicznych spowodowało spadek rozchodów w dochodach pierwotnych o 34,6 proc. Powodem było obniżenie aktywności gospodarczej na świecie pod wpływem pandemii COVID-19.

Nadwyżka w handlu usługami zmniejszyła się. Skutki pandemii i ograniczeń wprowadzanych przez władze można zaobserwować w spadku obrotów i salda z tytułu podróży zagranicznych (przekraczające 60 proc. w porównaniu do tego samego okresu poprzedniego roku) i w usługach transportowych (kilkunastoprocentowe).

Deficyt dochodów pierwotnych zmniejszył się w II kwartale w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku. Przyczyniło się do tego obniżenie wyniku finansowego przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym. Środki przekazywane za granicę przez imigrantów pracujących w Polsce także obniżyły się w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku. Deficyt jednak nieco

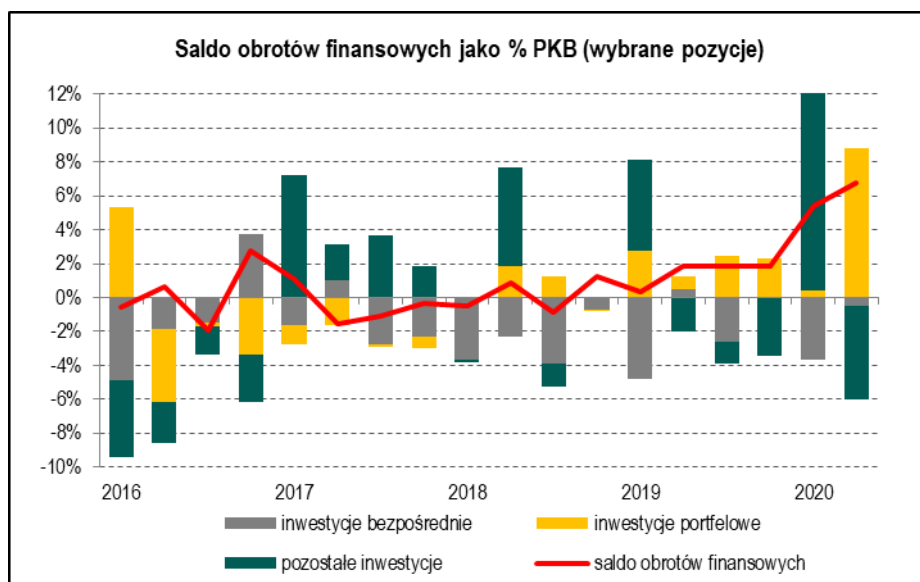
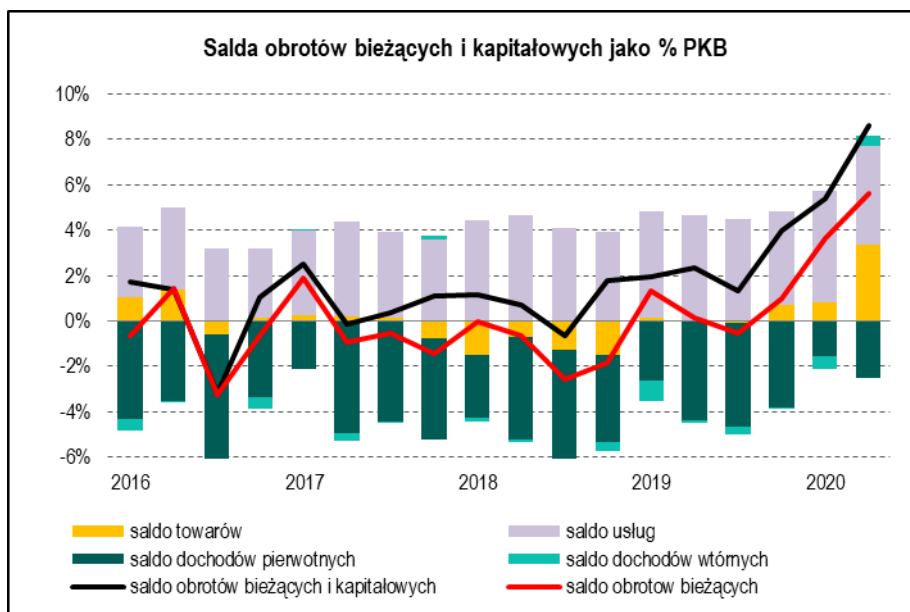
wzrósł, ponieważ jednocześnie środki przekazywane przez emigrantów do Polski obniżyły się w większym stopniu w porównaniu do II kwartału 2019 roku.

Napływ środków unijnych ogółem wyniósł w II kwartale 2020 roku 22,9 mld PLN. Fundusze o charakterze inwestycyjnym otrzymane z tytułu zakończonych i rozliczonych przedsięwzięć, które zostały zarejestrowane na rachunku kapitałowym bilansu płatniczego, wyniosły 16,9 mld PLN tzn. o blisko 40 proc. więcej niż w II kwartale 2019 roku.

W II kwartale 2020 roku **wzrosły aktywa zagraniczne netto Polski** czyli saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego było dodatnie. Zdecydował o tym, podobnie jak w poprzednim kwartale, z jednej strony wzrost polskich inwestycji za granicą (odpływ kapitału) związany z transakcjami zrealizowanymi przez NBP i transakcje portfelowe, a z drugiej strony spadek zobowiązań Polski wobec zagranicy (odpływ kapitału z inwestycji portfelowych i bezpośrednich).

Zadłużenie zagranicznego brutto Polski obniżyło się i jego relacja do PKB poprawiła się do 58,5 proc. PKB na koniec II kwartału 2020 roku. Relacja **międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto** do PKB poprawiła się do -45,5 proc. PKB dzięki zwiększeniu aktywów i wzrostowi PKB. Nadal jednak Polska nie spełnia kryterium równowagi makroekonomicznej (-35 proc. PKB) w stosowanej przez Komisję Europejską Procedurze Nierównowagi Makroekonomicznej (*Macroeconomic Imbalance Procedure – MIP*), chociaż różnica stopniowo maleje.

NBP dokonał rewizji danych bilansu płatniczego w latach 2004-2019 i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w latach 2010-2019. Jest to korekta przeprowadzana cyklicznie i następnych rewizji możemy spodziewać się już w latach 2021 i 2022. Zmiany dotyczyły przede wszystkim transakcji handlowych (towary i usługi), w tym korekty kosztów transportu i ubezpieczeń towarów, skutków przestępstw polegających na wyłudzeniu podatku VAT, nielegalnych transakcji gospodarczych (przemyt narkotyków i papierosów, prostytutka, przemyt alkoholu), zakupów towarów wysokiej wartości i luksusowych oraz uwzględnienia internetowych usług transgranicznych. Ponadto uwzględniono także reinwestowane zyski funduszy zbiorowego inwestowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP